

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Pirkanmaan hyvinvointialue 20.12.2023 klo 10:28. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

20429/2023**Hankintaohjelmien hankinnasta****Valmistelijan yhteystiedot**

Hankinta-asiantuntija Amanda Angeria, puh. 040 355 4196, etunimi.sukunimi@tuomi.fi
Hankintalakimies Noora Kosonen, puh. 040 195 1959, etunimi.sukunimi@tuomi.fi

Pelastusjohtaja teki 04.09.2023 viranhaltijapäätöksen § 28/2023 diaarinro 20429/2023 ambulanssien hankinnasta Pirkanmaan hyvinvointialueen pelastuspalveluiden tehtävälueen ensihoitopalveluiden toimialueelle.

Tuomi Logistiikka Oy pyysi Pirkanmaan hyvinvointialueen toimeksiannosta tarjouksia ambulanssien hankintaan sopimuskaudeksi 01.10.2023 – 30.09.2024. Hankintaan sisältyy mahdollisuus jatkaa sopimusta yhdellä (1) vuoden mittaisella optiokaudella. Kyseessä oli hankintalain (1397/2016) EU-kynnysarvon ylittävä tavarahankinta. Hankintamenettelynä oli hankintalain 32 §:n mukainen avoin menettely. Hankinnasta julkaistiin hankintailmoitus 442073 Ambulanssit HILMA-palvelussa 21.7.2023 ja hankinta-asiakirjat olivat saatavissa tarjouspalvelu.fi -portaalissa.

Hankinnan arvonlisäveroton, hankintalain mukainen ennakoitu arvo sopimuskauden aikana on sitoumuksetta noin 3.6 miljoonaa euroa. Hankintasopimus ei sisällä määrä- tai vähimmäisostovelvoitetta.

Tarjouksen jättivät määräaikaan 21.08.2023 klo 12.00 mennessä seuraavat kaksi (2) yritystä:

- J5L-Production Oy (2630674-5)
- Profile Vehicles Oy (0890712-5)

Hankintalain 74 §:n mukaisesti tarjouspyyntöä tai tarjousmenettelyn ehtoja vastaamattomat tarjoukset on suljettava pois tarjouskilpailusta. Molemmat tarjoukset täyttivät tarjouspyynnön ehdot.

Tarjouspyynnössä ilmoitettuna valintaperusteena oli kokonaistaloudellisesti edullisin tarjous. Tarjousten kokonaistaloudellisen edullisuuden valintaperusteena oli paras hinta-laatusuhde. Hinnan maksimipisteet olivat 80 ja laadun 20 pistettä. Hinta- ja laatu-pisteet muodostivat yhteenlaskettuna tarjouksen kokonaispisteet. Tarjouspyynnön mukaan sopimuskuumpaniksi valittiin yksi (1) eniten kokonaispisteitä saanut tarjoaja. Tarjousvertailun perusteella eniten kokonaispisteitä saanut tarjoaja oli 95 kokonaispisteellä J5L-Production Oy, joka valittiin sopimuskuumpaniksi.

Hankintalain 79 §:n mukaan hankintayksikön on suljettava tarjouskilpailusta ehdokas tai tarjoaja, joka ei vastaa asetettuja soveltuvuusvaatimuksia. Hankintayksikkö tarkisti J5L-Production Oy:n soveltuvuuden ennen hankintapäätöstä. J5L-Production Oy täytti soveltuvuusvaatimukset.

Hankintapäätöksen mukaan sopimus ambulanssien hankinnasta tehdään J5L-Production Oy:n (2630674-5) kanssa.

Julkisista hankinnoista annetun lain (1397/2016) 132 § 1 momentissa säädetään hankintaohjelmien tekemisestä. Hankintayksikkö voi itse poistaa virheellisen

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Pirkanmaan hyvinvointialue 20.12.2023 klo 10:28. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

päätöksensä tai peruuttaa muun hankintamenettelyssä tehdyn ratkaisun, jolla on oikeudellisia vaikutuksia ehdokkaiden tai tarjoajien asemaan ja ratkaista asian uudelleen (hankintoaikaisu), jos päätös tai muu hankintamenettelyssä tehty ratkaisu perustuu lain soveltamisessa tapahtuneeseen virheeseen tai jos asiaan on tullut sellaista uutta tietoa, joka voi vaikuttaa päätökseen, ratkaisuun tai hankintasopimuksen tekemisen edellytyksiin. Edellä mainitun lain 133 §:n 1 momentin mukaan hankintayksikkö voi ottaa hankintoaikaisun käsiteltäväkseen omasta aloitteestaan tai asianosaisen vaatimuksesta.

Profile Vehicles Oy on 19.09.2023 tehnyt hankintapäätöksestä hankintoaikaisua koskevan vaatimuksen. Hankintoaikaisun vireille tulosta on ilmoitettu niille, joita asia koskee. Hankintoaikaisua koskeva vaatimus on tämän päätöksen liitteenä.

Profile Vehicles Oy:n hankintoaikaisuvaatimus

Hankintoaikaisuvaatimuksessaan Profile Vehicles Oy (jäljempänä Profile Vehicles) pyytää ensisijaisesti, että Pirkanmaan hyvinvointialue kumoaa ambulanssien hankintaa koskevan hankintapäätöksen kokonaan sekä korjaa virheellisen menettelynsä siten, että J5L-Production Oy:n tarjous hylätään ja Profile Vehicles valitaan toimittajaksi. Toissijaisesti Profile Vehicles pyytää, että Pirkanmaan hyvinvointialue kumoaa ambulanssien hankintaa koskevan hankintapäätöksen kokonaan sekä kilpailuttaa hankinnan uudelleen.

Profile Vehicles perustelee vaatimustaan ensinnä sillä, että se katsoo voittaneen tarjoajan tarjoaman yhden ambulanssin hinnan (179 800 euroa) olevan poikkeuksellisen alhainen. Profile Vehiclesin mukaan kyseisellä hinnalla ei ole mahdollista toimittaa tarjouspyynnön ehdottomat vaatimukset täyttävää ambulanssia. Lisäksi hinta on alhainen verrattuna ilmoitettuun hankinnan ennakoituun kokonaisarvoon ja Profile Vehiclesin tarjoamaan hintaan. Profile Vehiclesin mukaan hankintayksikkö on laiminlyönyt hankintalain 96 §:n mukaisen selvitysvelvollisuutensa, koska se ei ole pyytänyt selvityksiä voittaneen tarjoajan hinnoista. Profile Vehicles katsoo, että voittaneen tarjoajan tarjoushinnalla ei olisi mahdollista täyttää hankintalain 81 §:n mukaisia sosiaali- ja työoikeudellisia velvoitteita, joten hankintayksiköllä olisi ollut velvollisuus hylätä voittaneen tarjoajan tarjous poikkeuksellisen alhaisena.

Toisena perusteenaan Profile Vehicles esittää tarjouspyynnön olevan syrjivä. Profile Vehicles katsoo hankintayksikön suosineen vanhaa toimittajaansa pyytämällä vertailuhintaan vaikuttamatonta erillishintaa pakollisten optioiden osalta. Profile Vehiclesin mukaan tarjouspyynnön hinnoittelumekanismi on mahdollistanut sen, että voittanut tarjoaja on voinut antaa vertailuhinnaksi alemman hinnan sisällyttäen vertailuhintaan vaikuttamattoman katteen optiona hankittaviin lisätuotteisiin ja -palveluihin. Näin ollen Profile Vehicles katsoo tarjouspyynnön hinnoittelumekanismiin olleen syrjivä, koska sillä ei ole ollut tarjoushintoja antaessaan samoja tietoja kuin hankintayksikön vanhalla toimittajalla on todennäköisesti ollut.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Pirkanmaan hyvinvointialue 20.12.2023 klo 10:28. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

Profile Vehicles tuo esiin, että sillä ei ole ollut mahdollisuutta tarkastaa, onko voittanut tarjoaja sisällyttänyt katteen optiona hankittaviin lisätuotteisiin ja -palveluihin, koska hankintayksikkö ei ole toimittanut näitä koskevia tietoja Profile Vehiclesille vedoten voittaneen tarjoajan liikesalaisuuksiin.

Vielä kolmantena perusteena Profile Vehicles esittää, että tarjouspyyntö antaa hankintayksikölle tosiasiallisesti rajattomat mahdollisuudet muuttaa ehdottomia vaatimuksia vielä hankintasopimuksen allekirjoittamisen jälkeen rakennepalaverissa, eikä ambulanssien teknisiä eritelmiä ja ominaisuuksia ole näin ollen esitetty tarjouspyynnöllä hankintalain 71 §:n edellyttämällä tarkkuudella.

Hankintayksikön lausuma

Saapuneen hankinta- ja vaatimusten johdosta Tuomi Logistiikka Oy on tarkastanut hankinnan dokumentit uudelleen.

Hankintayksikkö toteaa ensinnä, että hankinnan ennakoitun kokonaisarvon alittuminen ei lähtökohtaisesti tarkoita sitä, että hankinnassa olisi mukana hankintasäännöksissä tarkoitettulla tavalla poikkeuksellisen alhainen tarjous tai tarjouksia. Hankintayksikkö on markkinatuntemuksensa ja aiempien sopimusten perusteella tehnyt perustellun arvion hankinnan ennakoitusta kokonaisarvosta (3.600.000 euroa). Ennakoituun kokonaisarvoon tulee sisällyttää myös pakollisina ja vapaaehtoisina optioina tarjotuista tuotteista tehtävien hankintojen arvo. Voittaneen tarjoajan tarjoushinta on siten ollut ennakoitun kokonaisarvon kanssa linjassa (15 kpl yksikköhinnaltaan 179.800 euron arvoista ambulanssia = 2.697.000 euroa sekä lisäksi optiona hankittavat lisätuotteet ja -palvelut).

Pelkästään se, että toinen tarjoaja, tässä tapauksessa Profile Vehicles on tarjonnut korkeampaa hintaa, ei myöskään tee voittaneen tarjoajan tarjoushinnasta poikkeuksellisen alhaista. Myös markkinaoikeus on ratkaisukäytännössään (mm. MAO 441/2023, MAO H357/2022, MAO 6/21, MAO 519/19) todennut, että suurelta hintaerot tarjousten välillä eivät välttämättä merkitse, että hankintamenettelyssä olisi hinnaltaan poikkeuksellisen alhaisia tai alhaiselta vaikuttavia tarjouksia. Hankintayksiköllä on harkintavaltaa arvioida, milloin sen on aiheellista selvittää tarjoushinnan määräytymisen perusteita, kunhan arviointi perustuu todellisiin ja perusteltuihin seikkoihin. Hankintayksikkö on perustanut arvionsa markkinatuntemukseensa ja aiempiin sopimuksiinsa sekä tarjouskilpailuun osallistuneiden tarjoajien tarjousten yksityiskohtiin, eikä sillä ole ollut syytä epäillä voittaneen tarjoajan tarjouksen olevan hinnaltaan poikkeuksellisen alhainen.

Vaikka tarjouskilpailuun osallistuva aikaisempi toimittaja voi saada tiettyä etua aiemmasta kokemuksestaan, tämän ei kuitenkaan voida katsoa olevan hankintasäännösten vastaista (mm. MAO H120/2022). Olennaista on, että kaikilla tarjoajilla on tarjouspyynnön perusteella riittävät tiedot tarjouksen antamiseksi. Voittaneella tarjoajalla ei myöskään aiemman sopimuksen perusteella ole ollut mitään sellaista tietoa, joka olisi vaarantanut tarjoajien tasapuolisen ja syrjimättömän kohtelun.

Profile Vehiclesin nähtäväkseen pyytämien voittaneen tarjoajan tarjouksen liitteiden osalta hankintayksikkö toteaa, että julkisuuslain 11 §:n 2 momentin 6 kohdan mukaan

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Pirkanmaan hyvinvointialue 20.12.2023 klo 10:28. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

asianosaisella, hänen edustajallaan ja avustajallaan ei ole julkisuuslain 11 §:n 1 momentin mukaista oikeutta asiansa käsittelyyn vaikuttaneeseenkaan muuhun kuin julkiseen asiakirjaan, mikäli kyse on julkisessa hankinnassa toisen ehdokkaan tai tarjoajan liike- tai ammattisalaisuutta koskevista tiedoista; tieto tarjousten vertailussa käytetystä kokonaishinnasta on kuitenkin aina annettava. Profile Vehiclesin pyytämät voittaneen tarjoajan tarjouksen liitteet koskien optiona hankittavia lisätuotteita- ja palveluita on merkitty liikesalaisiksi ja ne sisältävät yksityiskohtaista tietoa voittaneen tarjoajan tarjoamista tuotteista ja niiden hinnoittelusta. Siten kyseiset tiedot ovat julkisuuslain 24 §:n 1 momentin 20 kohdassa tarkoitettuja liikesalaisuuksia. Profile Vehicles on tarjouskilpailuun osallistuneena toisena tarjoajana julkisuuslain 11 §:n 1 momentissa tarkoitettu asianosainen. Julkisuuslain 11 §:n 2 momentin 6 kohta huomioon ottaen sillä ei kuitenkaan asianosaisasemastaan huolimatta ole oikeutta julkisessa hankinnassa toisten tarjoajien liikesalaisuutta koskeviin tietoihin tarjousten vertailussa käytettyä kokonaishintaa lukuun ottamatta.

Hankintayksikkö tuo esiin, että tarjouspyynnön mukaisesti tilaaja hyväksyy vaatimusten täyttymisen ja lopullisen toteutuksen rakennepalaverissa. Rakennepalaverissa tarkastetaan, että tuote vastaa sitä, mitä tarjouspyynnöllä on pyydetty. Tämä ei siten tarkoita, että rakennepalaverissa tarjouspyynnön ehdottomiin vaatimuksiin tehtäisiin muutoksia, vaan kyse on tuotteen vaatimustenmukaisuuden tarkastamisesta. Erikoisvarusteltava ja alustalle tilauksesta rakennettava ambulanssi on hankinnan kohteena sen kaltainen tuote, että rakennepalaverin pitäminen on välttämätöntä, jotta voidaan varmistua siitä, että tilattu tuote on kaikilta osin sovitun kaltainen.

Hankintayksikkö ei näin ollen ole menetellyt virheellisesti tarjouspyyntöä laatiessaan, tarjousvertailua suorittaessaan tai hankintapäätöstä tehdessään.

Asiakirjojen julkisuus

Hankinta-asiakirjojen julkisuutta säätelee laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta (621/1999). Päätösesitys perusteluineen tulee julkiseksi päätöksenteon jälkeen. Tarjoukset ja muut hankintaa koskevat asiakirjat tulevat julkisiksi asianosaisille hankintapäätöksen tekemisen jälkeen. Yleisesti julkisiksi tarjousasiakirjat tulevat, kun hankintaa koskeva sopimus on tehty. Asiakirjoja säilytetään Tuomi Logistiikka Oy:n sähköisessä arkistossa. Asiakirjapyynnöt tulee osoittaa osoitteeseen hankintapalvelut@tuomilogistiikka.fi.

Muutoksenhaku

Pelastusjohtajan hankinta-oikaisua koskevaan päätökseen ei voi hakea muutosta. Julkisista hankinnoista annetun lain 163 §:n mukaan markkinaoikeuden toimivaltaan kuuluvaan asiaan ei saa hakea muutosta hallinto-oikeudesta kuntalain (410/2015) eikä lain oikeudenkäynneistä hallintoasioissa (808/2019) nojalla.

Päätösesitys

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Pirkanmaan hyvinvointialue 20.12.2023 klo 10:28. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

Edellä esitetyn mukaisesti hankintamenettelyssä ei ole tapahtunut virhettä, eikä asiaan ole tullut sellaista uutta tietoa, joka voi vaikuttaa päätökseen, ratkaisuun tai hankintasopimuksen tekemisen edellytyksiin. Profile Vehicles Oy:n hankintaoikaisua koskeva vaatimus esitetään hylättäväksi.

Päätös

Päätän, että Profile Vehicles Oy:n hankintaoikaisuvaatimus hylätään.

Päätöksen peruste

Pirkanmaan hyvinvointialueen hallintosääntö § 62 ja § 154

Tiedoksi

Pekka Mutikainen, Sanna Hoppu, Samuli Ketola, Anssi Aunola, Harri Kailajärvi, Pirkko Lindström, noora.kosonen@tuomi.fi, amanda.angeria@tuomi.fi, hankintapalvelut@tuomi.fi, hankintalakimiehet@tuomi.fi

Allekirjoitus

Mika Kontio, pelastusjohtaja

Otteen oikeaksi todistaa

Tampere

20.12.2023

Johanna Saalasti

Tiedoksianto asianosaiselle

Päätös on lähetetty sähköpostitse 20.12.2023

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Pirkanmaan hyvinvointialue 20.12.2023 klo 10:28. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

Muutoksenhakukielto

§ 47/2023

Muutoksenhakukielto

Julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016) 163 §:n mukaan markkinaoikeuden toimivaltaan kuuluvaan asiaan ei saa hakea muutosta hallinto-oikeudesta kuntalain (410/2015) eikä oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain nojalla.